A°. 1851. **VRIJDAG den 19. December.** N°. 152.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE- EN STADS-COURANT

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

OOST-INDIEN.

BATAVIA 29 October.
(Per Overland-post.)

Z. Exc. de gouverneur-generaal, de heer *Duymaer van Twist*, is den 4. dezer te Buitenzorg aangekomen, en aan het hotel ontvangen door de ambtenaren, officieren en aanzienlijke ingezetenen van Buitenzorg, onder het gebruikelijke saluut van 21 schoten, waarbij het garnizoen onder de wapenen was.

— Zr. Ms. brik de **Haai**, kapt.-luit. ter zee *J. F. E. von Römer*, is den 24. Oct. van Batavia naar de Moluccos vertrokken.

Zr. Ms. stoomschip **Bromo**, kapt.-luit. ter zee *J. W. Stoll*, is den 28. Sept. van Batavia naar Nederland vertrokken.

Zr. Ms. stoomschip **Merapi**, luit. ter zee 1e kl. *H. J. van Malleghem*, den 1. Junij van Hellevoetsluis vertrokken, is den 19. Oct. te Batavia aangekomen.

— Bij een scheikundig onderzoek van het geverwd Adrianopel rood katoenen garen, hetwelk tot den op den 27. Aug. ll. in het entrepôt te Batavia, ontstanen en zoo spoedig gebluschten brand heeft aanleiding gegeven, is het gebleken, dat de oorzaak der ontbranding niet gelegen is in de verwstof van het garen, maar gezocht moet worden in de groote hoeveelheid olie, waarmede het doordrongen was; en voorts, dat het waarschijnlijk nog eenigzins vochtig afgepakt en verzonden is. Het komt niet overbodig voor, bij deze gelegenheid de aandacht te vestigen op de omstandigheid, dat door scheikundige proeven bewezen is, dat eene vermenging van zwartsel en olie, als ook van vast op elkander gepakt en met olie bevochtigd vlas of wol, binnen weinige uren ontbranding kan ten gevolge hebben. *(R. C.)*

DUITSCHLAND.

WEENEN 12 December.

Den 2. Januarij zal alhier een staatkundig-handels-congres worden geopend, waarop aan de gevolmagtigden zal worden voorgeslagen om de Duitsche vloot te behouden, ter bescherming van den handel.

— De prins *van Schwarzenberg* heeft den 10 dezer een bezoek bij den nieuwen Engelschen gezant afgelegd, welk bezoek den volgenden dag door lord *Westmoreland* is beantwoord. Deze zal nu spoedig zijne geloofsbrieven mogen overgeven.

WEENEN 16 December.

Den 18. heeft de Engelsche gezant audientie bij den Keizer gehad, om zijne geloofsbrieven over te geven.

— De *Morgenpost* is wegens een ongunstig artikel over *Lodewijk Napoleon* voor 8 dagen geschorst.

— De zusters van *Kossuth*, die eenige dagen te Pesth zijn gearresteerd, zijn alhier overgebragt en in de gevangenis gezet.

— 5 pCt. $93^1/_4$; $4^1/_2$ pCt. $82^3/_8$; bank 1245.

KASSEL 14 December.

Twee batterijen, 2 eskadrons husaren, 2 compagnien jagers en 2 bat. inf. van linie hebben last, om zich bij het te Frankfort bijeentrekkend bonds-armee-korps te voegen. Behalve dien, wordt het 32e inf. regement te Hanau mobiel gemaakt.

— Den 10 Dec. is onze burgemeester de heer *Hartwig* van zijne vestingstraf ontslagen. Den 11. kwam hij alhier aan. Ofschoon het stadsbestuur iedere demonstratie ter viering van zijne terugkomst verboden had, zoo was de ontvangst toch hartelijk. Twee leden van den Raad dwongen hem aan het station en vergezelden hem naar het Raadhuis, alwaar het geheele stadsbestuur vergaderd was, en alwaar hij door den heer *Schwarzenberg*, lid van het oppergeregtshof, verwelkomd werd. De zaal was allerprachtigst met bloemen versierd. In zijne woning terug gekeerd, vond de heer *Hartwig* een prachtigen eerbeker met het opschrift: „Aan den Opper-Burgemeester *Hartwig*, „den martelaar, na driemaandelijksche vestingstraf.

„De stadsraad en stadsambtenaren te Kassel, den „10. Dec. 1851."

Des avonds was er een vriendenmaal ten huize van den edelen man. Den volgenden dag heeft hij zijn post als burgemeester weder aanvaard.

De tweede burgemeester de heer *Henkel*, die tot elf maanden gevangenis is veroordeeld, is op Spangenberg opgesloten, en wordt onmenschelijk behandeld; hij mag noch lezen, noch schrijven, noch brieven van zijne vrouw ontvangen. Men heeft hem den bijbel ontnomen, welk boek den grootsten misdadiger wordt vergund. *(Köln. Zeitung.)*

KEULEN 16 December.

De hertog *van Aumale* is den 11. Dec. door Bern gereisd, zich naar Londen begevende, om aldaar een familie-congres bij te wonen.

ENGELAND.

LONDEN 16 December.

Den 1. Dec. is het congres der Vereenigde Staten geopend. De boodschap van den president is alleen belangrijk over de expeditie tegen Cuba. Die dwaze onderneming wordt er naar waarde geschat. De staatkunde van N. Amerika moet zijn, zich niet te mengen in de zaken der vreemde mogendheden. De denkbeelden van vrije regeringswijze moet ze alleen verbreiden door het voorbeeld dat ze geeft, van de kracht, welke democratiesche instellingen kunnen vestigen. — De president gewaagt nog van de bevelen door Engeland en Frankrijk gegeven, om, ter voorkoming van de verovering van Cuba, de schepen, die Cuba wilden aandoen, te onderzoeken. De Ver. Staten hadden verklaard niet te zullen dulden, dat hare vlag werd aangerand en de zeeregten werden geschonden. De Engelsche en Fransche regeringen hebben voldoende ophelderingen gegeven. — Van de komst van *Kossuth* sprekende, vraagt de President, dat het congres bepale, hoe 't verlangt hem ontvangen te zien.

— Uit San Francisco meldt men, dat niettegenstaande den ongelukkigen afloop van de expeditie van Cuba, den 27. Sept. twee schepen met vrijwilligers onder zeil zijn gegaan, om de Sandwich eilanden te veroveren. Een derde vaartuig zou weldra volgen. Men verhaalde er, dat de regering dien maatregel goedkeurde; men moet dit betwijfelen. Vroeger had de koning der Sandwich eilanden aan N.-Amerika aangeboden de eilanden aan te koopen, 't geen de N.-Amerikaansche regering echter had geweigerd.

— Te Jaffa, in Syrië, heeft men, bij het uitgraven van de haven aan de noordzijde, het geraamte gevonden van een schip, dat van de oudste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], dat daaraan verbonden is, overgeleverd.

Een Engelsch geleerde, die het [illegible] heeft en eene beschrijving van geeft, is van gedachte, dat het tot de tijden der Joden toen de haven van Jaffa zeer bloeijende was, behoort. Men weet immers, dat de daarstelling dier haven zich in de oudheid dier tijden verliest. De overlevering zegt, dat zij reeds ten tijde van *Noach* bestond, en dat *Jonas* zich aldaar inscheepte, om zich naar Tarsis in Silicië te begeven, ongeveer 800 jaren voor Christus geboorte. Men meldt, dat ten gevolge eener magtiging van de Turksche regering, deze kostbare oudheid naar Engeland zal vervoerd worden, alwaar zij weldra in het koninklijk museum te Londen zal prijken.

— Gec. $96^1/_2$ à $^5/_8$; 3 pCt. [illegible] à $^3/_8$; Fransche 5 pCt. 101 à $101^1/_2$; Holl. 4 pCt. $89^1/_2$ à $^3/_4$; Sp. 3 pCt. $40^1/_8$ à $^1/_4$; Peru 98, Mex. $26^1/_2$ à $^3/_4$; Braz. $93^1/_2$; Sard. $89^3/_4$.

FRANKRIJK.

PARIJS 15 December.

De *Siècle*, alhoewel de proeven waren nagezien door den censeur van het ministerie van binnenlandsche zaken, is gisteren avond op het oogenblik, dat het blad ter perse zou gaan, bij een bevelschrift opgeheven. Deze gestrengheid is onverklaarbaar, vooral nadat de genoemde voorzorg eenmaal was genomen. De reden van deze opheffing schijnt te liggen in een artikel, waarin de redactie het ergerlijke van den opstand in de provinciën ontkende; het blijkt trouwens, dat de Napoleontische dagbladen, die de ongeregeldheden zoo hoog mogelijk opgeven, en daarop naar schijn van misdaden zoeken, om te meer algemeenen schrik aan de goede lieden voor de Rooden in te boezemen, en de burgers te doen begrijpen van welk groot onheil *Lodewijk Napoleon* Frankrijk heeft gered! — De pastoor van Poligny heeft zich onderanderen genoopt gevonden de geruchten, die nopens de gewelddadigheden der opstandelingen in omloop waren en door de regeringsbladen gretig werden opgenomen, te wederspreken. — De regering duldt niet, dat men te Parijs de geschiedenis der onlusten in de provinciën naar waarheid kenne!

Door den maatregel tegen *le Siècle* moeten de Parijsche bladen nog omzigtiger zich gedragen, dan ze tot dusverre reeds waren. De *Débats* had een artikel aan zijne lezers toegedacht, om hen te melden, dat hij zich van alle goedkeuring zoude onthouden, omdat afkeuring hem niet vergund was. Deze in de gematigdste bewoordingen gestelde verklaring heeft de directie niet durven opnemen.

Men spreekt er van, dat de regering evenwel voornemens is, nog vóór den 20. Dec. een besluit op de vrijheid der drukpers uit te vaardigen, waarin de vrijheid echter wel het minste zal gehuldigd wezen.

Daar de generale raden van Loire-Inférieure, Côtes du Nord en Finistère tegen den coup d'état hebben geprotesteerd, zullen er de prefecten worden ontslagen. Ze hadden zoo'n oppositie-maatregel, moeten voorkomen.

Men zegt, dat ook nu weder enkele leden der consultatieve commissie hun ontslag verzoeken; als onderanderen de bisschop van Arras, *Parisis*, die zijne kerkelijke [illegible] reden stelt van zijne weigering.

De *Correspondance générale* herinnert, dat het *Lodewijk Napoleon* [illegible] zal wezen, als hij den 20 en 21 Dec. de goedkeuring des volks op zijne [illegible] eenigen ambtenaar te behouden, die [illegible] door het volk be[illegible] vijandig heeft verklaard. Men mag dus bij de bevestiging van de magt des Presidents op eene omkeering in de ambtenaars-wereld rekenen.

Thans eerst [illegible] de wetg. vergadering [illegible] zaal der Mairie van het [illegible] den. Dat verslag doet zien, hoezeer de leden al het mogelijke hebben in 't werk gesteld, om de magt der wetg. vergadering te handhaven. Te elf ure werd de zitting geopend door den ondervoorzitter *Benoist d'Azy*. Nadat eerst met eenparigheid van stemmen een decreet was uitgevaardigd, waarbij de [illegible] verklaard, [illegible] alle leden op [illegible] hadden geteekend [illegible] dat decreet [illegible], [illegible] besloten [illegible] hooge geregtshof. Vervolgens werd een decreet aangenomen, waarbij den directeuren der gevangenissen werd gelast, dadelijk de in hechtenis genomen volksvertegenwoordigers te ontslaan. Te half een ure kwam de militaire magt. Het bureau deed den kommandant voor zich komen, herinnerde hem aan de grondwet en gaf hem kennis van de besluiten, door de vergadering genomen. De officier verdedigde zich, door te antwoorden, dat hij zijne bevelen had, en dat art. 68 der grondwet niet voor hem was gemaakt! — Hij schijnt echter nieuwe bevelen te hebben gevraagd, althans de zitting duurde voort. Op voordragt van den voorzitter, werd vervolgens generaal *Oudinot* benoemd tot opperbevelhebber der troepen en der nat. garde van Parijs. — Deze nam de hem opgedragen last aan, en koos het lid gen. *Tamisier* tot hoofd van den staf. Op dat oogenblik kwam weder een 2e luit. der jagers van Vincennes de zaal binnen. Generaal *Tamisier* berigtte hem de benoeming van gen. *Oudinot*, die vervolgens zelf de troepen aansprak. De officier verklaarde nieuwe bevelen af te wachten, maar intusschen de toegangen te moeten bezet houden. Gen. *Oudinot* benoemde vervolgens den heer *Mathieu de la Redorte* tot hoofd van den staf der nat. garde. Intusschen was de heer *Berrijer* aan de voor de mairie verzamelde burgers de maatregelen door de vergadering ter harer verdediging genomen van het balcon gaan bekend maken. Twee commissarissen van politie kwamen hierop de vergaderzaal binnen, om die te doen ontruimen. Ook aan dezen werd het besluit van de vergadering en art. 68 voorgelezen; ze waren juist bezig te verklaren, dat hunne bevelen stellig waren, toen weder een officier binnen kwam met een door gen. *Magnan* geteekend bevel, waarbij deze opperbevelhebber de uiteendrijving of in hechtenis neming der wederspannigen bepaald voorschreef. Nogmaals werd toen alles door den voorzitter *Benoist d'Azy* aangewend, om de troepen te overtuigen van het wederregtelijke hunner handelwijze; toen de soldaten onwrikbaar bleven, verklaarden de leden, dat ze slechts door geweld de zaal zouden verlaten. De meeste leden werden hierop door de politiedienaren bij den arm genomen, en vervolgens zoo tusschen twee rijen troepen naar de kazerne op de kade van Orsay gevoerd. Op weg werd den vertegenwoordigers [illegible] uit de ramen als door de voorbijgangers [illegible] *leve de vergadering! leve de* [illegible] toege[illegible], overal bleek hun de algemeene [illegible] — Het gezag was echter in handen [illegible] — Het getal in de kazerne in hechtenis [illegible] leden bedroeg 232. — Te 10 ure in den avond werden zij naar hunne kerkers gebragt.

[illegible] 3 pCt. 62 à 66; 5 pCt. 100 à 101,50; bank 2400 à 2535; 5 pCt. Belg. $100^1/_4$; Rom. $77^1/_2$; Piem. [illegible] Sp. $37^1/_4$; 3 pCt. $40^1/_2$.

[illegible] 16 December.

[illegible] is tegenwoordig slechts in Frank[illegible] opmerkzaamheid waardig; 't is de [illegible] den levert ze besluiten, die de [illegible] ht verdie[illegible]

Het 6e legioen der nat. garde in Parijs is ontbonden. Als reden er van wordt opgegeven zijne ongunstige ligging door de naauwheid der straten, zoodat de leden er van zich nimmer goed kunnen vereenigen, en zo daarentegen bij een opstand altijd afzonderlijk door de muitelingen kunnen worden ontwapend.

Vervolgens deelt het officiele blad de benoeming mede, van eene administratieve sectie, gekozen uit de consultatieve commissie, en geeft eene nieuwe reeks ridders van 't legioen van eer.

Wat nog meer opzien evenwel baart is eene circulaire van [illegible], waarin hen [illegible] schijnen zij te vragen voor eene [illegible] [illegible] lijking van 't geen de heer *de Montalembert* vroeger in zijn verslag aan de wetg. vergadering voordroeg, maar bij de leden zoo weinig bijval vond. Het Elysée is meer geneigd de wenschen van den edelen kampioen der Kerk te volgen. Hij is er natuurlijk erkentelijk voor — en *Lodewijk Napoleon* verschaft [illegible] de geestelijkheid.

Het besluit tegen de *Siècle* genomen is weder opgeheven. Morgen zal het blad op nieuw verschijnen. Het juk, waaronder de drukpers zucht, sluit echter steeds naauwer. Daar de gepriviligeerde dagbladen alléén mogen redeneren, veroorloven zij zich ook allerlei uitvallen en verhalen, die niet openbaar mogen gelogenstraft worden. De heer *Berrijer* heeft daarom zijne vrienden een brief geschreven, waarin hij hun verklaart, dat het onwaar is, dat eene legitimistische commissie van twaalven zich bepaald ten gunste van den president en de stemming in bevestigenden zin op den 20 Dec. heeft verklaard. — Generaal *Oudinot* heeft aan den President geschreven, dat hij protesteert tegen de reden, die opgegeven is als oorzaak der benoeming van gen. *Vaillant* tot maarschalk. In het besluit der benoeming had men laatstgemelden de eer gegeven van het plan der overwinning van Rome. Men weet, dat gen. *Oudinot* den togt heeft geleid.

De heeren *Roger* en *Recurt* zijn in vrijheid gesteld. — De heeren *Duvergier de Hauranne*, *Creton* en *Piscatory* zijn nog in de hoofdstad gekerkerd. Te Vincennes blijven voortdurend de heeren *Changarnier*, *Cavaignac*, *Lamoricière*, *Bedeau*, *Leflo*, *Charras* en *Baze* in hechtenis. Men heeft gewaagd van papieren bij den laatsten in beslag genomen. Men heeft slechts een paar decreten gevonden, waarbij de militaire magt ten dienste der wetg. vergadering werd geëischt, die geteekend waren, de datum slechts was oningevuld gebleven.

De parlementaire partij was overtuigd van de kwade bedoelingen van den president. Daarom had zij reeds den 17. Nov. bijzondere magt willen verleenen aan den voorzitter der vergadering, het voorstel der kwestoren viel echter door toedoen der bergpartij. Na die stemming werd er des nachts eene zitting van een groot aantal leden ten huize van den heer *Baze* gehouden. De heeren *Lamoricière* en *Thiers* beijverden zich in dien nacht te vergeefs, de bergleden, die er waren, te overtuigen van de gevaren, die hen allen dreigden en door hen werden voorzien. Men wees hen op de maatregelen, die genomen werden, de troepen, die Parijs binnenrukten, de bevelhebbers, die werden aangesteld, alle vrienden van *Lodewijk Napoleon*, de onverschilligheid, die men van den kant der Parijsche bevolking moest verwachten, als de president zijn slag zou slaan. Geene woorden konden den heer *Girardin* met zijne vrienden bewegen. Zij vertrouwden president en volk evenzeer. 14 dagen later was de voorzegging der parlementaire partij reeds verwezentlijkt.

— Onder de nieuwe ridders van 't legioen van eer behoort de heer *Véron*, hoofdredacteur van den *Constitutionnel*.

— De *Gaceta* van Madrid berigt, dat het verschil tusschen de Vereenigde Staten en Spanje geheel is vereffend. N. Amerika had genoegzame voldoening gegeven. De Koningin, hierover haar genoegen willende betuigen, heeft thans gratie verleend aan alle Noord-Amerikanen, die deel aan de expeditie tegen Cuba hebben genomen, en die reeds in Spanje hunne kerkerstraf ondergaan of zich nog te Cuba bevinden.

— De fondsen waren heden zeer bewegelijk, maar zijn ten slotte gedaald, 3 pCt. 64,50; 62 à 63; 5 pCt. 102; 100, 25 à 90; Bank 2595, 2600 à 2560; 5 pCt. Belg. $100^1/_4$; Rom. 78; nieuwe $79^1/_4$; Piem. 88; Sp. $37^1/_4$; 3 pCt. [illegible] Russ. $102^1/_4$.

PER TELEGRAAF.

PARIJS, [illegible]

„De toewijzing van [illegible] Lyon op Avignon, die [illegible] plaats hebben, is bij besluit [illegible] tot den 3. Jan. uitgesteld. Niets [illegible] in de voorwaarden gewijzigd. Men meent, dat deze verdaging de [illegible]

„E[illegible] de administratieve [illegible] kennis zal nemen van de ontwerpen en voorstellen, die behoorden tot de kennisneming van de administratieve sectie van den Staatsraad."

BELGIË.

BRUSSEL 13 December.

Op de Fransche grenzen is men thans zeer waakzaam. Vele reizigers, wier passen niet in orde waren, zijn weggezonden, en hier terug gekomen.

— De centrale sectie van de kamer der vertegenwoordigers, belast met het onderzoek van het handelsverdrag met Nederland, heeft, met 4 tegen 3 stemmen, besloten, aan de kamer de verwerping van het verdrag voor te stellen.

De centrale sectie, belast met het onderzoek der door den Senaat in de voordragt nopens de successie gebragte amendementen, heeft over die amendementen mede een ongunstig oordeel uitgebragt.

— Men schrijft uit Doornik, van den 11. dezer: Gisteren morgen is een eskadron jagers te paard, vergezeld van een piket gendarmen, uitgereden. De overheid was verwittigd, dat een honderdtal Fransche werklieden, door de kurassiers van S. Armand vervolgd, op ons grondgebied waren geweken in de gemeenten Lesdain, Rongij en Bicharies. De brigade gendarmen van Doornik werd ter plaatse versterkt door twee andere brigaden, te zamen 30 ruiters, en het eskadron van 150 jagers. Deze ruiterij berende in den volgenden avond en nacht al de grensdorpen naar de zijde van S. Armand, doch bekwam de overtuiging, dat de Fransche vlugtelingen den Belgischen bodem hadden ontruimd, zonder de openbare rust te hebben gestoord. Heden morgen ten tien ure waren de gendarmen en de jagers terug.

BRUSSEL 16 December.

Zes Belgen, waaronder de heer *Michelot*, zoon van den professor van dien naam, en de heer *Verboeckhoven*, broeder van den schilder, zich uit Frankrijk naar België begevende, zijn te Valenciennes aangehouden, hoewel zij passen bij zich hadden. Tusschen 6 gendarmen, welke de geweren laadden in hunne tegenwoordigheid, zijn onze landgenooten, als kwaaddoeners gebonden, door de straten geleid en vastgezet. Na eene arrestatie van 2 uren, hebben de heeren *Michelot* en *Verboeckhoven* hunnen weg mogen voortzetten. De anderen zijn nog gevangen gehouden.

— De heer *de Persigny* is door België naar Duitschland gereisd. Men verzekert, dat hij zich te Brussel met een der ministers onderhouden en dezen eene depêche van zeer ernstigen aard van wege de Fransche regering medegedeeld heeft.

— De Belgische oorlogs-goelet **Louise-Marie** zal zich eerlang naar de kusten van Afrika begeven. Die uitrusting doet aan *le Duc de Brabant* denken; dit schoon schip, dat sedert verscheidene jaren, als 't ware, in de zoetwaterige dokken van Oostende ligt te vergaan. Het Belgisch oorlogsvlootje is ons waarlijk van geringe dienst, en onze wetgevers hebben, bij het daarstellen van hetzelve, met er daad *geld in 't water geworpen*. (*Antw. Nieuwsb.*)

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 18 December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn achtervolgens, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen de 14 wets-ontwerpen, ter bekrachtiging van provinciale belastingen, en de wets-ontwerpen, houdende naturalisatie van *F. W. Selle*, *J. W. G. Peltzer*, *L. Lehman*, *J. H. Schröder*, *G. J. Wobbe*, *U. Peters Tjaden*, *J. M. Puder*, *H. Busmann*, *B. J. Lünnemann*, *L. F. W. J. O. Winters*, *J. H. Bergerhoff*, *H. H. Schrakamp*, *G. A. Goldenberg*, *P. H. Otterbein* en *F. H. L. Bellina*.

AMSTERDAM 17 December.

De Hooge Raad der Nederlanden, Kamer van Strafzaken, heeft, bij arrest van gisteren, *verworpen* het beroep in cassatie van *D. Bleekendaal*, die door het Prov. Geregtshof in N. Holland, 26. Sept. jl. ter zake van poging tot moord op zijn eenigst kind, veroordeeld is tot de straffe des doods.

— De *"s Gravenhaagsche Nieuwsbode* meldt, dat de heer *Thiers* te 's Gravenhage is aangekomen, doch een streng incognito bewaart.

MONNICKENDAM 11 December.

Heden is alhier van de werf van den heer *J. Kater Pz.* met het beste gevolg te water gelaten het schoonerbarkschip **Cecilia**, groot 160 lasten, waarvan de kiel den 21 Junij ll. gelegd werd; zullende gevoerd worden door kapt. *G. van Ymeren*, en varen voor rekening der heeren *Craandijk en Comp.* te Amsterdam; zijnde dit het tweede nieuw gebouwde schip, dat in dit jaar van deze werf, *de Vigilantia*, is afgeloopen.

De eenvoudige stoommachine aan de Haarlemmerpoort voldoet uitmuntend; slechts een uren tijds had men aan deze plaats 8 duim water minder. Na vernemen, is er een plan om deze machine ook naast het Haarlemmer-meer te zenden, ten einde de *groote* machines aldaar te helpen.

GRONINGEN 15 December.

Gisteren avond vierde de hervormde gemeente met vele harer leeraren, den hoogleeraar *P. Hofstede de Groot*, het feest zijner vijf-en-twintigjarige Evangeliebediening. Zij deed dit met dankbare blijdschap over 't behoud van den hoogvereerden man, wiens leven een onvermoeid arbeiden en strijden is voor waarheid en onbelemmerde vrijheid van geweten, en aan wien Groningens gemeente, maar ook de Nederlandsche kerk zoo dure verpligting heeft. De tekst van den hoogleeraar was 2 Cor. 3 : 5—6. Vele blijken van belangstelling werden hem zoo van hier als uit onderscheidene oorden des lands gegeven.

(*Gron. Cour.*)

UTRECHT 18 December.

Bij besluit van 16. Dec. heeft Z. M. goedgevonden, met den 1. Jan. 1852, tot adjunct-commies bij het departement van Binnenlandsche Zaken, te benoemen den heer ..., thans commies bij het provinciaal bestuur van Utrecht.

(*Staats-Cour.*)

— In de vergadering van den Gemeenteraad te Amersfoort van 8 Dec. is, naar aanleiding van eene aanschrijving van Gedeputeerde Staten van Utrecht, waarbij op het afschaffen der poortgelden werd aangedrongen, door den heer *Scheltus* voorgesteld, om die belasting te laten voortduren tot dat de begrooting voor 1853 zal worden vastgesteld, en is dat voorstel aangenomen. Het poortgeld wordt dus te Amersfoort nog geheven.

— Den 16. Dec. is de heer *W. B. Bergsma*, van Odijk, aan deze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten, met Theses.

— Den 13. Dec. is aan de Leydsche Hoogeschool gepromoveerd de heer *R. H. Verbeek*, van Amsterdam, in de Regten, na openbare verdediging zijner Dissertatie: *de Cessione Bonorum.*

— Ons wordt verzocht, als berigt mede te deelen dat op den 13. Dec. ll. op de hofstede *de Bunt*, onder Doorn, bevallen is van haar *twaalfde* kind, zijnde tevens de *twaalfde* ZOON, *Neeltje van Donselaar*, huisvrouw van den landbouwer *Gerrit Leggmaat*.

— De leening, die Pruissen in Londen zocht te bewerkstelligen, vindt daar weinig liefhebbers. Zoo men weet, is de kamer, die de leening heeft bewilligd, benoemd door slechts $^2/_5$ deel van de kiezers, terwijl de meerderheid er tegen heeft geprotesteerd. De Engelsche geldmannen vinden dus de zaak te gevaarlijk. — De toestand van 't finantiewezen in Oostenrijk wordt ook steeds pijnlijker. Te Weenen heerscht geldgebrek, terwijl de prijzen van alle waren stijgen. — De reactionaire staten zijn met hun geldwezen in erbarmelijken toestand.

— Tot dus verre maakten de Chinezen te Batavia uiterst zelden gebruik van den Hollandsch of Fransch tooneel, ofschoon er bijna dagelijksch voorstellingen in den schouwburg gegeven worden. Sinds kort evenwel worden er door het Fransche tooneelgezelschap balletvoorstellingen gegeven. Bij eene der zelven, in Sept. opgevoerd, waren de Chinezen in grooten getale opgekomen, om de danseressen te zien, van wier elegante bewegingen ze veel hadden gehoord. De onderdanen van het Hemelrijk waren over 't algemeen uitgelaten van voldoening over de gracieuse dansen, die zij er zagen uitvoeren, en waren zoo opgetogen over de tooverwereld, die men hen liet zien, dat ze geheel hunne bedaardheid verloren, die hen anders zoo karakteriseert. — De balletvoorstellingen kunnen nu voortaan op een goed contingent rekenen door de Chinesche bevolking te leveren. — De Chinesche dames hebben de eerbied echter nog niet zoo ver durven drijven, om die tooneelvoorstellingen te komen bijwonen.

— Eenige wetenschappelijke mannen zijn in Julij uit Koppenhagen naar Groenland om reis gegaan, om de bergketen, die dat noordgewest doorsnijdt, te onderzoeken. Den 12. Sept. zijn ze aan de kolonie Julianehaab gekomen, en hebben den volgenden morgen hunne mineralogische onderzoekingen begonnen. Zeer spoedig hebben zij lagen koper gevonden, welke zoo rijk werden. De erts was zoo schoon, dat ze 60 à 70 per cent zuiver koper opleverde. Men vertrouwde, dat ook goud-, platina- en zilvermijnen in het gebergte aanwezig zouden zijn, en maakte dat vooral op uit de gelijkheid, die het gebergte met de Uralbergen in Rusland vertoonen.

— Het *Journal des Economistes* gewaagt van eene zitting van de oeconomiesch-politiesche vereeniging te Parijs, in October gehouden, waarin behandeld is het vraagstuk van gepastheid eener wet tot belasting op de erfopvolging in regte lijn. De heer *Say* had die belasting zeer billijk genoemd, doordien ze zoo zeer kan bijdragen tot het gemakkelijk voorzien in de maatschappelijke behoeften en omdat ze eene geregte betaling is voor de kosten der zekerheid, die de erfgenaam op zijne erfenis heeft. Ook de Hoogleeraar *Wolowski* sprak voor de belasting, zoowel uit oeconomiesch als wettelijk oogpunt. De oud-minister *Giraud* zeide, dat indien de eigendom een natuurlijk regt is, men, om er gebruik van te kunnen maken, algemeene bescherming behoefde, die op hare beurt belastingen vorderde. Indien de burgerlijke wet verklaart en moet verklaren, hoe de erfopvolging zal geschieden, geniet men natuurlijk aan de voordeelen dier wet, die allen twijfel op het regt ontneemt, het geheel regelt en dus een opperhoezigt over houdt en de noodige waarborgen daarstelt, om de erfenis ongeschonden te doen blijven. Als betaling voor die regeling, voor die waarborgen, noemde hij de belasting billijk wettig.

Den Helder 15 Dec.

Naar zee zijn den 14 December ll. N. Holland, kapt. *Overeem*, Heppens, kapt. *Hansen*, en Thetis, kapt. *Kleindert*, alle 3 naar Suriname.

Hellevoetsluis 15 Dec.

Heden is uitgezeild Clara Anna Maria, kapt. *Stapert*, naar Batavia.

Te Rotterdam is uitgeklaard Jonge Jan, kapt. *Baars*, naar Batavia.

Curaçao 12. Oct.

Z. M. schoener de Adder, Luit. ter zee 1e kl. *Rietveld*, is den 30. Sept. van Klein-Curaçao alhier terug gekomen.

De Nederlandsche schooner Jan Ernst, kapt. *H. Evertz*, is van Suriname hier aangekomen, en als passagier met dezelve de officier van gezondheid 2de kl. *N. Aarlyn*.

Bij deze gelegenheid hebben wij uit Suriname berigt ontvangen, tot den 29. Sept. jl. Met veel genoegen vernamen wij uit brieven van Paramaribo dat de koortsen, welke onlangs met afwisselende hevigheid in Paramaribo geheerscht hebben, geweken zijn. In het militair Hospitaal aldaar zijn 573 zieken aan de gele koorts verpleegd geworden, en daaraan zijn 181 overleden.

De republiek Nieuw Granada, ... thans hersteld ... telling eene bevolking van 2,203,959 zielen. De provincien zijn Bogota met 307,077 inwoners, Cartagena met 151,944, Socorro met 156,082, Tunja met 171,899, Cordova met 90,946 inwoners, enz.

De berigten uit Britsch Guiana zijn ongunstig. Deze voorheen zoo bloeijende kolonien (Berbice, Demerary en Essequebo) gaan, volgens het rapport van den Engelschen gouverneur, *Henry Barkly*, met rasse schreden naar den staat der wildernis terug.

PROVINCIAAL GEREGTSHOF VAN UTRECHT.

Teregtzitting van correctionnele appellen.

25. Nov. *J. v. R.* .. Het vonnis der Arrondissements-Regtbank te Utrecht, d. d. 16. October l. l., waarbij de beklaagde is schuldig verklaard aan diefstal en tot *veertien dagen* gevangenis veroordeeld, *vernietigd*; den beklaagde vrijgesproken van dat wanbedrijf; de kosten te dragen door den Staat.

Teregtzitting in Strafzaken.

2. Dec. *S. V.* en *D. M. W.* .. de eerste schuldig verklaard aan diefstal als huur- en loonbediende, ten huize en ten nadeele van haren meester, *achtien* verklaard en veroordeeld tot ... *jaren* confinement en ... de tweede vrijgesproken van dien diefstal.

2 ... diefstal als handwerksman in de werkplaats of het magazijn en ten nadeele van zijn meester, en met toepassing van verzachtende omstandigheden, verwezen tot *één jaar* correctionnele gevangenis en in de kosten.

2. „ *J. v. K.* .. Het vonnis der Arrondissements-Regtbank van Utrecht, d. d. 9. October jl., waarbij de beklaagde wegens diefstal tot *acht dagen* gevangenis is verwezen, — bevestigd; met last, dat het naar vorm en inhoud zal worden ten uitvoer gelegd.

3 „ *H. N.* .. vrijgesproken van den hem bij akte van beschuldiging ten laste gelegden diefstal bij nacht, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van inklimming gepleegd; de kosten te dragen door den Staat.

Teregtzitting van correctionnele appellen.

9. Dec. *B. J.* .. Het vonnis der Arrondissements-Regtbank van Utrecht, d. d. 13. October 1851, waarbij de beklaagde is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van het werk maken van woeker, en veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 150 en in de kosten, — wat de strafbepaling betreft vernietigd; zijnde de beklaagde in eene geldboete van *f* 400 verwezen, en overigens gezegd vonnis bevestigd.

9. „ *A. B.* .., huisvrouw van *P. L.* .. Het vonnis van voormelde Regtbank, in dato als boven, waarbij deze beklaagde ter zake van een dergelijk wanbedrijf is verwezen in eene geldboete van *f* 100, wat de strafbepaling betreft, vernietigd, zijnde zij verwezen in eene geldboete van *f* 300, en overigens hetzelve vonnis bevestigd.

ADVERTENTIEN.

(6636) Mijne geliefde Echtgenoote MARIA JOHANNA VAN OLST, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*.

Almen, G. BEDEL,
12 December 1851. Predikant.

Eenige en algemeene kennisgeving.

(6637) Te IJsselstein is den 10. December 1851, in den ouderdom van ruim zeventig jaren, overleden de WelEdelGeboren Heer WILLEM CAREL MOMMA, geliefde Echtgenoot van
A. E. MOMMA,
geb. CRAMER.

(6638) Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijne geliefde echtgenoot CATHARINA ELIZABETH GLENEWINKEL, diep betreurd door mij en mijne twee jeugdige kinderen.

A. C. KAMPERDIJK.

Utrecht, den 14. December 1851.

(6639) Utrecht 16 December 1851. Heden overleed Mevrouw A. H. SWELLENGREBEL, geb. VAN EWIJCK, in den ouderdom van 76 jaren, diep betreurd door haren Echtgenoot, Mr. J. G. SWELLENGREBEL, door hare kinderen en behuwdkinderen.

Eenige kennisgeving.

NEDERLANDSCHE
RHIJNSPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

(6640) *** De Directie maakt bekend, dat op *Woensdag*, den 24sten *December* 1851, des middags ten 12 ure, aan het Station te *Amsterdam*, bij *inschrijving* zal worden aanbesteed:

De leverantie van HOUT-MATERIALEN, benoodigd voor het onderhoud van den Weg, gedurende het Jaar 1852.

Het *bestek* en de *voorwaarden*, volgens welke deze aanbesteding zal plaats hebben, ligt ter visie, en is te verkrijgen aan de Stations te *Amsterdam*, *Utrecht* en *Arnhem*, en kunnen de gegadigden verder alle inlichtingen bekomen bij den Ingenieur der Maatschappij, Baron VAN RHEEDE VAN OUDTSHOORN, te *Utrecht*.

Amsterdam, den 1 December 1851.

D. DONKER CURTIUS, *President*.
C. J. JACOB, *Secretaris*.

OPENBARE AANBESTEDING.

(6641) Het Stedelijk Bestuur van Utrecht zal op Zaturdag den 27 December 1851, des namiddags ten een ure, ten Stadhuize, in het openbaar bij inschrijving aanbesteden:

1°. Het jaarlijksch onderhoud der Schutsluis, Ophaalbruggen, Schoeijingwerken, enz., gelegen in de dorpen Vreeswijk en Jutphaas.

2°. Het jaarlijksch onderhoud van de Schutsluis, Ophaalbrug, enz. te Nieuwersluis en van het Jaagpad langs de rivier de Vecht, van daar tot voorbij Hinderdam.

3°. Het vervoerwerk ten dienste van Stads fabrikage.

4°. De leverantie van Biltsche of Zeister Zand.

5°. Idem van Lekzand.

6°. Idem „ Schulpkalk.

7°. Idem „ Steenkalk.

8°. Idem „ Tras.

Alles over een tijdvak van vijf jaren, te beginnen met 1 Januarij 1852.

De bestekken liggen ter inzage van de gegadigden voor, aan Stads Magazijn Achter Klarenburg.

In kennisse van mij,
de Secretaris der stad Utrecht
H. G. RöMER.

(6642) *** Op *Morgen* Zaturdag den 20 December 1851 des middags ten 5 ure, in Lokaal van Verkoopingen te Utrecht, achter St. Pieter, verkoopen:

Twee HUIZEN onder een Dak, met Erf, Plaats, Tuin en Schuur, staande te Utrecht, aan de Zandstraat, nabij de Zandbrug, uitgang hebbende op de Kranskade [illegible] zamen groot 1 roede, 82 ellen.

Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris N. DE GRAAF, te Utrecht.

(6643) *** Op Regterlijk gezag, zal op Dingsdag den 23 December 1851, des morgens ten 10 ure, en des noodig ook op den volgenden dag, voor en aan de [illegible] staande in de *Juffrstraat*, nabij de [illegible] wijk G. No. 583 te Utrecht, bewoond wordende door den heer DIRK VAN BOOM, Executant, in het openbaar, bij Afslag, publiek, en kontant geld, worden verkocht, de tegen dezen in beslag genomen roerende GOEDEREN, bestaande in:

Twee en twintig fraaije Schilderijen in olieverw, zoo op paneel als op doek geschilderd, in fraaije vergulde lijsten, eene aanzienlijke partij MEUBELEN, bestaande in: Fraaije mahonijhouten Canapé, dito Stoelen, dito Tafels, dito Cilfonnière, dito Turfkisje, dito Kabinetje, dito Linnenkasten; en voorts: een staand Horologe, een Kabinet, Secretaire, Bureau, een Canapé, Tafels, Stoelen, Kasten, Spiegels, Ledikanten met derzelver behang, Vloerkleeden, Karpetten, Glas- en Aardewerk, Koper, Tin, Blik, en IJzerwerk, Kagchels, een Kookfornuis, eene ijzeren Kist, eene partij Lood, bevattende Zilver, en het geen verder ter voorschijn zal worden gebragt.

Alles 's morgens vóór de verkooping te zien.

P. VAN SOEST, Deurwaarder.

(6644) *** Op Woensdag den 7 Januarij 1852, des middags ten 12 ure, zal men, in het Lokaal van Verkoopingen achter Sint Pieter binnen Utrecht, ten overstaan van den Notaris VAN SCHERMBEEK, in het openbaar om kontant geld verkoopen: Eene partij gemaakt ZILVERWERK en eene gouden SNUIFDOOS, al hetwelk op den verkoopdag, van 9 — 12 uren, aldaar kan bezigtigd worden, en waarvan de notitie, in gezegd Lokaal te bekomen is.

Houtverkooping.

(6645) *** De Notaris J. C. SCHADEE, te Zeyst, zal, op Donderdag den 15 Januarij 1852, des voormiddags ten tien ure, op HOOG CANNE, nabij het Station van den Rijnspoorweg, in de gemeente Zeijst, publiek verkoopen: Eene groote partij DEKSPARREN, REKHOUTEN, BOONSTAKEN, BLOEMSTOKKEN, Berken SLIETEN, Berken DUNSEL, eenige Mijten ONDERHOUT, Pos [illegible] en Brandhout.

(6646) *** Een goed onderhouden HEERENHUIS, op de Oude Gracht, met 11 Kamers, Keuken, Kelder en Tuin. Te bevragen bij B. VAN DEN BERKHOF.

BIJ TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP

(6647) *** een extra mooije nieuwe STATIE VIGELANT voor vier personen; te bevragen bij

J. P. DE KRUIJEF,
Mr. Zadelmaker.

(6648) *** Men biedt aan in *HUUR*: Een HUIS, bevattende vier groote en vier kleine Kamers, Keuken, Kelder en Tuin, gelegen buiten de Waard-Barrière, te bevragen bij den heer *E. G. ESTOPPEY*, op de Oude Gracht, bij de Jacobiebrug, No. 95.

(6649) *** Bij toeval komt tegen 1 Mei 1852 *TE HUUR*, een BOVENHUIS, staande op eenen der beste standen van Utrecht, voorzien van 6 Kamers, Keuken, Kelder, Zolder, Dienstboden- en Provisiekamers en verdere gemakken. Te bevragen bij WILLEMS, Mr. Timmerman op de Neude.

(6650) *** Men verlangt tegen 1° Januarij in *HUUR*, voor een *Heer*, eene KAMER met Alcove, gemeubileerd, in Utrecht, liefst op eene der Singels, met *apartet* opgang, met of zonder kost. Men gelieve zich te adresseeren, met franco brieven onder de lett. K., bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN.

(6651) [illegible] J. P. KIPP Choorstraat, waarin de 215e Staats-Loterij, getrokken zijn de Kapitale prijzen, als:

Op No. 8680 de Prijs van f 25,000.
„ 19826 „ „ 25,000.

Zijn voor de 216e Loterij, waarvan de trekking begint 5. Januarij 1852, Heele en Gedeelten van LOTEN, Prijs-Courant te bekomen.

(6652) *** EEN NIEUW BEWIJS van krachtdadige werking der zalf en pillen van *Holloway*, bij de genezing van een ziek been. Mejufvrouw *Mandeville*, te Stretton, leed sedert bijna drie jaren aan verscheidene zweren aan beide beenen. Niettegenstaande de verschillende geneeskundige behandelingen die zij ondergingen, werden de verzweringen van dag tot dag erger, en sedert eenige maanden was zij geheel buiten staat om te staan. Eindelijk besloot zij de zalf en pillen van *Holloway* te gebruiken, en dit uitmuntend geneesmiddel had spoedig eene bewonderenswaardige uitwerking, want in weinige weken tijds waren alle hare wonden genezen, en zij had volkomen het gebruik harer beenen weder, zoodat zij thans in staat is, met veel gemak, dagelijks één weg van onderscheidene mijlen gaans, te voet af te leggen.

Voor het vermeerderd debiet zijn de prijzen, als volgt: Doosjes Pillen à f 0,90, f 2,10, f 3,30, f 7,75, f 15,30, f 21,30. Potjes Zalf à f 0,90, f 2,10, f 3,30, enz.

(6653) *** Een KOETSIER, uit Pruissen, die in een en dezelfde dienst 11 jaren gediend heeft, van goede getuigenissen voorzien, zag zich gaarne in eene Nederlandsche stad verplaatst. Adres, *franco* brieven, La. E. aan het bureau dezer Courant.

(6654) *** Wordt verlangd tegen 1. Februarij 1852, in een klein huisgezin, in eene stad der prov. Utrecht, eene TWEEDE MEID, om de 30 jaren van de P. G., goed met de wasch kunnende omgaan en strijken, verder mazen, stoppen, enz., en tafeldienen, tegen een jaarlijksch loon van f 70, behalve een belangrijk vervál.

Zij, die niet aan al het bovenstaande kunnen voldoen, en niet van de voldoenste getuigenissen voorzien zijn, worden verzocht zich niet aan te melden. Adres onder letter N. aan de Boekhandelaars KEMINK en ZOON te Utrecht.

(6655) *** C. ABRAAS, maakt bekend, dat hij is geaarriveerd met eene groote partij HONDEN, als: Spaansche of Havaansche HONDJES, LEEUWHONDJES, SCHOTTERIES, of SMOUSHONDJES, echte Engelsche KINGCHARLES, Engelsche PA[illegible], TRIJSHONDEN, kleine witte TERRIEDOKS, HAZENWINDHONDEN van de fijnste soort; is gelogeerd in het logement *het Zeepaard*.

Nijmegen den 16. Dec. Allier was de middelprijs ter markt van gisteren van de 229 verkochte mudden Tarwe per Ned. mud f 8,20; van de 809 verkochte mudden Rogge f 6,51; van de Gerst was de hoogste prijs f 4,8[illegible] en de laagste f 4,60; van de Boekweit de hoogste prijs f 5,60 en de laagste f 5,00; van de Haver was de hoogste prijs f 3,50 en de laagste f 2,50. De prijs van de Boter was per Ned. pond f 0,58 à f 0,70.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Dec.	Uren.	Windrigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen.
				mm					
16	8	zzw.	1	773,92	32,2		0,98	0	Betrokken.
	2	zzw.	1	73,16	33,3	— 4,5	98	0	Id.
	10	zzw.	2	72,93	34,5		96	0.2	Id.
17	8	zzw.	1	72,17	35,2		97	0.2	Id.
	2	zw.	1	71.[illegible]	37,4	— [illegible]	9[illegible]	[illegible]	Id., [illegible]
	10	zzw.	0	70,91	38,8		98	0.2	Id. [illegible]

In het vorige no. staat bij 14 Dec. te 10 ure: Barom. 75.[illegible] lees 76.78

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM 17 December 1851.

OMSCHRIJVING.			volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels.		
Nederland.					
Werkel. Schuld.	2½	pCt.	57⁵/₁₆	57½	57⁷/₁₆
dito dito	3	„	66¼	66⅜	66⅜
dito dito	4	„	87¼	87⁵/₁₆	87¼
Amortisatie Syndicaat 3½		„	86		
FRANKRIJK					
Certificaten	3	pCt.	56¾		
RUSLAND.					
bij *Hope en Comp.*	5	pCt.	104¾		
dito 1828 en 1829	5	„	103⅞		
dito Cert. 1831 & 1833	5	„	94½		
dito dito 1840	4	„	87¼		
Certificaten bij *Stieglitz*	4	„	87⅜		
dito Adm. te Lond.	4½	„	99⅝	99⅝	99½
Certific. van Assign.	6	„	64⅝	64¾	
SPANJE.					
Oblig. *Ardoin* £ 85	5	pCt.	15¹³/₁₆	15¹³/₁₆	15¹⁵/₁₆
„ „ £ 510	5	„	15¹³/₁₆	15¹⁵/₁₆	15¹⁵/₁₆
Onb. Stukken	5		15¹³/₁₆	15¹⁵/₁₆	15¹⁵/₁₆
Obligatien	3	„	39⅛		
Binnenl. Schuld	3	„	35¾	36	35¹⁵/₁₆
Passive			5		
Ardoin Coup.			8	8⅛	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll* & C°.	5	pCt.	95¾		
Oblig. Metaliek	5		71⅛	71½	
dito dito. N.	5	„	77¾	78½	78½
dito	2½	„	36¾	37⅛	
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	2½	pCt.	46⅞	47¼	47¼
BRAZILIE.					
Geld. 1824, £ 100	5	pCt.	92½		
PORTUGAL.					
te Londen	4		33⅜	33½	33⅝
dito	4	„	32¹⁵/₁₆	33	33
AMERIKA.					
Grenada Obligat.	1¾	„	34¼		
Mexico Obl. 1837 £ 100	5	„	24¹³/₁₆	24¹⁵/₁₆	24¹⁵/₁₆
Noord-Amerik. Aml. Bank-Act.			3¹⁵/₁₆	3½	[illegible]

Maatsch. v. Weld. 76; N. Amst. Metall. L. B. 77¾, 78, 78; Spanje, Fr. uitg. 5; Weener Aand. fl. 250, 270; Equad. 2¾, ¹³/₁₆.

Behalve Fransche fondsen, welke op de teruggangen van Parijs van gisteren zeer flaauw waren, was de markt in de andere fondsen goed prijshoudend.

KOERS VAN HET GELD.

BELEENING 2½. PROLONGATIE 3, ½. DISCONTO.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Com..

Zitting van de Prov. Staten van Utrecht.

Zitting van [illegible] December 1851.

Tegenwoordig zijn 35 leden. Afwezig de heeren [illegible] *v. Nooten*, *J. Vos*, [illegible] *J.* [illegible], *W. H.* [illegible] *v. Hellestyn v. Broekhuyzen*, *J.* [illegible] *Heyden* en [illegible] *C. P. H. Milan*.

De Commissie, belast met het rapport van Gedeputeerde Staten, [illegible] wijziging in het bestaande reglement op het [illegible] van [illegible] Holland, door [illegible] den heer mr. [illegible] *Beers*. De Commissie, na de adviezen van den Minister van Binnenlandsche Zaken en van Gedeputeerde Staten gelezen te hebben, en daarbij gevoegd de memorie over het [illegible] van [illegible], aangeboden door Dijkgraaf en Hoogheemraden van [illegible] en den Heerdijk, kan niet in de zienswijze van den Minister en Gedeputeerde Staten deelen, en stelt dus voor het ontworpen reglement niet aan te nemen. — Dit stuk wordt ter griffie nedergelegd, en de discussie er over bepaald op aanstaanden dingsdag ten 11 ure.

De behandeling over het veenreglement wordt bepaald op [illegible] dag, na afloop van de reeds aan de orde gestelde stukken.

Aan de orde is thans de ontworpen instructie voor de Provinciale Commissie van Landbouw. Tot [illegible] als volgt:

Art. 1. Er zal eene Provinciale Commissie van Landbouw worden opgerigt, welke is zamengesteld uit erkende voorstanders van, en bedrevenen in zaken tot den landbouw betrekking hebbende.

Door den heer mr. *W. J. v. Hoytema* wordt een amendement voorgedragen van den volgenden inhoud: »Er zal eene Provinciale Commissie van Landbouw worden opgerigt, welke is zamengesteld uit erkende voorstanders van, of bedrevenen in zaken tot den Landbouw of de Landhuishoudkunde betrekking hebbende."

Dit amendement wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Art. 2. Deze Commissie zal bestaan uit veertien leden, en eenen Secretaris.

Ten aanzien van dit artikel wordt door den heer mr. *P. de Beaufort* een amendement voorgesteld van den volgenden inhoud: »Het getal van veertien leden te stellen op zeven."

Dit voorstel wordt door den heer *W. H. de Heus* bestreden, en na eene toelichting der [illegible] lid der Commissie, den heer *W. H. Spengler* is het amendement met 23 stemmen tegen [illegible] verworpen. Voor hebben gestemd de heeren: jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, mr. *P. de Beaufort*, mr. [illegible] *J. van Beeck Calkoen*, mr. *J. van Dam van Isselt*, *A. J. de Beaufort* en *G. Duuring*.

Daarna is art. 2 zonder omvrage aangenomen.

Art. 3. Met betrekking tot de daarstelling dezer Commissie wordt de provincie verdeeld in zeven districten, elk der thans bestaande regterlijke kantons maakt een zoodanig district uit. Uit elk district worden twee leden gekozen.

Door den heer *W. H. de Heus*, wordt een amendement voorgesteld van den volgenden inhoud: Aan het slot bij te voegen »Welke in hetzelve woonachtig moeten zijn of wel in hetzelve landerijen bezitten."

Over dit artikel is nog het woord gevoerd door de heeren mr. *A. G. Wijers*, jonkh. *J. J. de Geer v. Oudegein*, *P. v. d. Poll*, *W. H. de Heus* en dr. *M. v. Cleeff*, door welke laatste een amendement wordt voorgesteld van den volgenden inhoud: »In ieder district verdeelen, de twee leden het territoir onder zich, [illegible] wijze als bij het huishoudelijk reglement zal worden bepaald. Bij ontstentenis van het eene lid, worden de werkzaamheden in het gedeelte van diens zorgen toevertrouwd, door het andere lid waargenomen."

Door den heer mr. *A. J. v. Beeck Calkoen* wordt een amendement voorgesteld van den volgenden inhoud: »Dat, in de laatste zinsnede zal worden gelezen *voor* elk district in plaats van *uit* elk district, en zulks in verband met het amendement van den heer *W. H. de Heus*.

Door den heer mr. *N. P. J. Kien* worden bedenkingen in het midden gebragt tegen het amendement van den heer dr. *M. v. Cleeff*.

Het amendement van den heer *de Heus* is met 22 stemmen tegen 13 aangenomen. Tegen de heeren: *C. H. Cordes*, jhr. mr. *J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk*, *G. H. van Winsheym*, jhr. *J. J. de Geer van Oudegein*, *P. van de Poll*, mr. *N. P. J. Kien*, *J.* baron *Taets van Amerongen van Natewisch*, mr. *A. G. Wijers*, mr. *J. van Dam van Isselt*, *A. J. de Beaufort*, *W. G. Story van Blokland*, *M. van Berkel* en mr. *H. A. Laan*.

Het amendement van den heer Mr. *A. J. v. Beeck Calkoen* is zonder hoofdelijke omvrage aangenomen.

Het amendement van den heer Dr. *M. v. Cleeff*, wordt met 24 tegen 4 stemmen verworpen. Voor de heeren Mr. *W. J. van Hoytema*, Dr. *M. Minnicks van Cleeff*, *A. J. de Beaufort* en *H. G. van der Poel*.

Artikel 3 gewijzigd als voren wordt zonder omvrage aangenomen.

Art. 4. De keuse van elk der te benoemen leden geschiedt door de provinciale Staten, uit een drietal door de Commissie van landbouw voor te dragen; de voor het eerst benoemde leden treden eene maand na hunne benoeming in functie.

Door den heer Mr. *H. A. Laan* wordt als een amendement voorgesteld aan het slot bij te voegen: »En zal tot het oogenblik dat de Commissie van Landbouw, volgens het nu bepaalde kan optreden, de leden en Secretaris der in dit gewest ontbonden Rijks-commissie van Landbouw gerekend worden de Provinciale Commissie van Landbouw uit te maken."

Over dit artikel wordt het woord gevoerd door de heeren Mr. *N. P. J. Kien*, Mr. *W. J. v. Hoytema*, Mr. *J. Ackersdijck*, *P. v. d. Poll* en *W. H. de Heus*, door welken laatsten een amendement wordt voorgesteld om achter de woorden »*de keus geschiedt*" te voegen »door de landbouwers in elk district. — Om kiesgeregtigde te zijn, zal men minstens 12 bunders lands moeten bezitten."

Nog is het woord gevoerd over dit artikel door de heeren Mr. *P. A.* [illegible], Mr. *A. G. Wijers*, *P. v. d. Poll* en Mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*.

Na eene toelichting van het laatste amendement door den Voorzitter, wordt nog gesproken door den heer Mr. *J. Ackersdijck*, en aangezien uit al hetgeen ten aanzien van dit artikel is gesproken, kan worden opgemaakt, dat er bij de leden verschil van gevoelen bestaat omtrent het beginsel, dat behoort te worden aangenomen, met betrekking tot de verkiezing der leden, en wel of die keuze behoort uit te gaan van den landbouwenden stand, en wel of die zoude moeten plaats hebben op de gelijke wijze, als bij artikel 4 is voorgesteld, en is daarop door den heer Voorzitter voorgesteld om over het artikel te stemmen, zoo als het in het reglement is voorgedragen, waardoor alsdan zoude blijken, welk beginsel door deze vergadering wordt aangenomen.

Er wordt nog over dit art. gesproken door de heeren mr. *N. P. J. Kien*, mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*, mr. *W. J. v. Hoytema*, mr. *J. Ackersdijck* en *P. v. d. Poll*, door welke een nader amendement wordt voorgesteld van den volgenden inhoud: »De leden voor de helft te kiezen door de Staten en voor de wederhelft door de Landbouwers."

Dit amendement wordt echter niet ondersteund, en blijft alzoo buiten behandeling.

Daarna is het artikel in stemming gebragt, zoo als het door de Commissie is ontworpen, en is hetzelve met 22 tegen 12 stemmen aangenomen. Tegen stemden de heeren: *M. van Berkel*, *C. J. van Veersen*, *J. G. Dolmans*, *H. Schoenmaker*, *D. C. J. Harmsen*, *W. H. de Heus*, mr. *J. Ackersdijck*, *G. H. van Winsheym*, jhr. *J. J. de Geer van Oudegein*, mr. *P. Ras*, *P. van de Poll* en mr. *N. P. J. Kien*.

Wordt vervolgens gestemd over de voorgedragene wijziging van den heer *Laan*, welke met 25 stemmen tegen 8 is verworpen. Voor stemden de heeren: *J.* baron *Taets van Amerongen van Natewisch*, mr. *J. van Dam van Isselt*, *A. J. de Beaufort*, *G. Duuring*, *W. G. Story van Blokland*, mr. *H. A. Laan*, *H. Schoenmaker* en *C. H. Cordes*.

Art. 5. De leden der Commissie hebben zitting voor den tijd van zes jaren. De helft van hen treedt af om de drie jaren, en wel uit ieder district een. De aftredende zijn dadelijk weder verkiesbaar; de eerste aftreding wordt door het lot bepaald, en heeft plaats op den eersten Januarij 1855.

Wordt zonder hoofdelijke omvrage aangenomen.

Art. 6. De Commissie benoemt uit haar midden eenen Voorzitter, en eenen plaatsvervanger-Voorzitter, voor den tijd van een jaar, beide blijven weder benoembaar.

Wordt zonder hoofdelijke omvrage aangenomen.

Art. 7. Zij benoemt haren Secretaris op eene te bepalen jaarwedde, en heeft regt hem te ontslaan.

Ten aanzien van dit artikel wordt, na eene toelichting van den Voorzitter, door de heeren *F. H. Spengler* en mr. *A. G. Wijers*, leden der Commissie, te kennen gegeven dat het artikel is bedoeld als volgt: »Zij benoemt haren Secretaris op eene jaarwedde van *f* 300.—, en geeft het regt hem te ontslaan."

Door den heer mr. *W. J. v. Hoytema* wordt een amendement voorgesteld van den volgenden inhoud: »De Secretaris wordt benoemd door de Provinciale Staten, op voordragt van een 3tal kandidaten door de Commissie van Landbouw, welk amendement met 27 tegen 7 stemmen wordt aangenomen. Tegen de heeren: mr. *J. Ackersdijck*, jhr. mr. *J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk*, mr. *A. J. van Beeck Calkoen*, *J.* baron *Taets van Amerongen van Natewisch*, *G. Duuring*, *J. G. Dolmans* en *D. C. J. Harmsen*.

Art. 8. De vervulling der gewone vacatures geschiedt in de Staten Vergadering van November, de aftreding voorafgaande; buitengewone vacatures worden vervuld in de eerste op dezelve volgende vergadering. Die ter vervulling eener buitengewone vacature gekozen is, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij gekozen is, zoude hebben moeten aftreden.

Art. 9. Wanneer een benoemde, binnen acht dagen, na de ontvangst van het berigt zijner benoeming, niet aan gedeputeerde Staten de aanneming daarvan heeft kenbaar gemaakt, wordt hij geacht voor dezelve te hebben bedankt.

Deze artt. worden zonder omvrage aangenomen.

Art. 10. De Commissie dient den Commissaris des Konings, de Staten en Gedeputeerde Staten, van berigt, consideratie en advies op alle stukken be-

trekkelijk de *landhuishoudkunde*, die in handen gesteld worden. Zij zendt aan laatstgenoemden voor den eersten Maart van ieder jaar, een uitvoerig en beredeneerd verslag in, over den landbouw en de veeteelt in de provincie, in het laatst voorgaande jaar, en voor den eersten Junij deelt zij hare gevoelens mede aangaande de verwachtingen van den oogst.

Ten aanzien van dit art. wordt door den heer dr. *M. v. Cleeff* een amendement voorgesteld, strekkende, om in plaats van de »landhuishoudkunde" te stellen, »de landhuishouding en de landbouw."

Door den heer *W. H. de Heus* wordt voorgesteld dat de slotzin van het art. aldus luide: »den toestand der gewassen."

Dat van den heer dr. *M. v. Cleeff* is met 22 tegen 12 stemmen aangenomen. Tegen de heeren: mr. *A. H. Metelerkamp*, *F. H. Spengler*, *W. H. de Heus*, mr. *J. Ackersdijck*, jhr. mr. *J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk*, mr. *P. Ras*, mr. *P. H. Broers*, mr. *P. de Beaufort*, mr. *N. P. J. Kien*, *J.* baron *Taets van Amerongen van Natewisch*, mr. *A. G. Wijers* en mr. *J. van Dam van Isselt*.

Dat van den heer *W. H. de Heus* is met 21 stemmen tegen 13 afgestemd. Voor waren de heeren: mr. *A. H. Metelerkamp*, *S. van Kempen*, *C. J. van Veersen*, *J. G. Dolmans*, *D. C. J. Harmsen*, *W. H. de Heus*, jhr. *J. J. de Geer van Oudegein*, mr. *P. Ras*, mr. *F. van de Poll*, *P. van de Poll*, mr. *N. P. J. Kien*, *H. G. van den Bergh* en *G. Duuring*.

Art. 11. Zij kan ten aanzien van elk onderwerp tot de landhuishoudkunde behoorende, aan de hiervoren genoemde autoriteiten, zoodanige bijzondere voordragten doen, als zij nuttig of noodzakelijk zal oordeelen.

Door den heer dr. *M. v. Cleeff* wordt als amendement voorgesteld om ook in dit artikel het woord »landhuishoudkunde" te doen vervangen door »landhuishouding en landbouw."

Over dit amendement wordt het woord gevoerd door de heeren mr. *N. P. J. Kien*, mr. *W. J. Hoytema*, mr. *J. Ackersdijck*, en is daarna hetzelve met 21 stemmen tegen 13 aangenomen. Tegen de heeren: mr. *P. Ras*, mr. *P. de Beaufort*, mr. *N. P. J. Kien*, mr. *A. J. van Beeck Calkoen*, *H. G. van den Bergh*, *J.* baron *Taets van Amerongen van Natewisch*, mr. *A. G. Wijers*, mr. *J. van Dam van Isselt*, mr. *A. H. Metelerkamp*, mr. *H. A. Laan*, *F. H. Spengler*, mr. *J. Ackersdijck* en jhr. mr. *J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk*.

Art. 12. Zij zal tot een onderwerp van hare aanhoudende overweging hebben de aanmoediging van het onderwijs in de landhuishoudkunde, van het ontginnnen en vruchtbaar maken van woeste gronden in deze provincie, overeenkomstig de wijze, door de ondervinding zoo wel hier, als elders, als de doelmatigste bekend geworden en van de verbetering en uitbreiding van tuinbouw, hout en inzonderheid de ooftboomteelt.

Door den heer dr. *M. van Cleeff* wordt een amendement voorgesteld.

Door den heer *W. H. de Heus* wordt een amendement voorgesteld: »Het bekendmaken en hoogst mogelijke aanwenden van die werktuigen, welke elders tot verbetering van den landbouw worden aangewend."

Dit amendement wordt niet ondersteund.

Het amendement van den heer *M. v. Cleeff* wordt met 16 tegen 18 stemmen verworpen. Voor stemden de heeren: mr. *E. H.* baron *van Ittersum*, mr. *A. H. Metelerkamp*, mr. *H. A. Laan*, *S. van Kempen*, *C. J. van Veersen*, *W. R. van Tuyll van Serooskerken van Zuylen*, *J. G. Dolmans*, *D. C. J. Harmsen*, *G. H. van Winsheym*, jhr. *de Geer van Oudegein*, mr. *W. J. van Hoytema*, dr. *G. Munnicks van Cleeff*, jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, mr. *N. P. J. Kien*, mr. *J. van Dam van Isselt* en *A. J. de Beaufort*.

Dit art. wordt verder zonder omvrage aangenomen.

Art. 13. Zij maakt de landbouwers bekend, met nieuwe graan, peul en aardvruchten, welke elders met voordeel worden verbouwd, en stelt hun in de gelegenheid de zaden te verkrijgen. De grondbereiding, de werktuigen daartoe gebezigd, en de bemesting, welke de ondervinding als eene verbetering heeft doen kennen, worden door haar aanbevolen en aangemoedigd, en tot dat einde de uitkomsten van genomen proeven medegedeeld.

Door den heer dr. *M. v. Cleeff* wordt als amendement voorgesteld, achter het art. te plaatsen: »Voor zoo verre zij daartoe in staat is." Op eene aanmerking van den Voorzitter wordt dit amendement door den voorsteller ingetrokken.

Art. 14. Zij zal trachten den gras- en hooibouw in de zandstreken te verbeteren door de zaaijing van graszaad aan te moedigen voor die gronden ongeschikt.

Door den heer dr. *M. v. Cleeff* wordt voorgesteld een amendement om voor het woord »in de zandstreken" *vooral* in te voegen. De Commissie verklaart hiermede ... te stemmen."

Aangenomen zonder beraadslaging.

Art. 15 Zij bepaalt hare bestendige zorgen, bij de instandhouding en veredeling van den veestapel.

Dit art. wordt aangenomen.

Art. 16. Zij is belast met de keuring van dekhengsten en der merrien tot de fokkerij gebruikt wordende, volgens zoodanige reglementen, als door haar ontworpen, en door de Provinciale Staten zullen zijn goedgekeurd. Zij is almede bevoegd aan genoemde Staten voorstellen te doen, dergelijke keuringen uit te strekken ook tot andere diersoorten, als zij dat nuttig oordeelt, en tot alle maatregelen die in het belang der veeteelt raadzaam zijn.

De heer *W. J. v. Hoytema* stelt voor er bij te voegen: »volgens de bestaande reglementen of zoodanigen als later door provinciale Staten zullen worden daargesteld."

Het amendement van den heer *v. Hoytema* wordt met algemeene stemmen aangenomen en vervolgens art. 16 zonder omvrage.

Art. 17. Zij geeft aan Gedeputeerde Staten onverwijld kennis van alle rampen, die den landbouw treffen, heerschende en besmettende ziekten onder het vee, daaronder begrepen.

De heer Dr. *M. v. Cleeff* wenscht hierbij te voegen: »en met welke het openbaar gezag kan gerekend worden in het algemeen belang te moeten worden bekend gemaakt."

Het amendement van den heer Dr. *M. v. Cleeff*, wordt met 15 tegen 18 stemmen verworpen. Voor stemden de heeren: mr. *A. H. Metelerkamp*, *S. van Kempen*, mr. *W. R.* baron *van Tuyll van Serooskerken van Zuylen*, *C. J. van Veersen*, *J. G. Dolmans*, *H. Schoenmaker*, *C. H. Cordes*, mr. *W. J. van Hoytema*, dr. *G. Munnicks van Cleeff*, jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, mr. *P. de Beaufort*, mr. *A. J. van Beeck Calkoen*, *A. J. de Beaufort*, *G. Duuring* en *W. G. Story van Blokland*.

Art. 18. De leden der Commissie helpen in hunne respective districten de maatregelen ten uitvoer brengen, welke door het algemeen of provinciaal bestuur, tot wering of genezing van die ziekten zijn, of zullen worden uitgevaardigd, op zoodanige wijze als voorgeschreven is, of worden zal. De leden hebben de bevoegdheid bij het onderzoek van de bedoelde ziekten, de hulp in te roepen van eenen deskundigen, en daartoe den, in hun district gevestigden Veearts te ontbieden, of bij ontstentenis van dezen, den naastbijzijnden erkenden Veearts, van wiens bevinding een schriftelijk rapport zal gevorderd worden. Zij hebben het regt om, des gevorderd, geadsisteerd door de bevoegde magt, tot onderzoek eener heerschende, besmettende of dan van verdachte veeziekte, de weiden of stallen der Veehouders binnen te treden, waar men het bestaan eener zoodanige ziekte vermoedt.

Door de heeren mr. *H. A. M. v. Asch v. Wijck*, *F. H. Spengler* en *W. J. v. Hoytema* wordt gesproken over de bevoegdheid der Staten om aan de Commissie het regt toe te kennen, de stallen en weiden binnen te treden, waarna door den heer *v. Asch v. Wijck* een amendement voorgesteld, waarop de bepaling door de Commissie in het ontwerp mede gebragt wordt ingetrokken.

Nog wordt over dit art. gesproken door den heer mr. *F. v. d. Poll*, en door den heer dr. *M. v. Cleeff* drie wijzigingen voorgesteld.

De eerste en derde worden niet ondersteund. De tweede is van dezen inhoud: bij de woorden »den in hun district gevestigden veearts" te voegen »erkenden veearts." De Commissie zich hiermede kunnende vereenigen, wordt deze bijvoeging goedgekeurd, en het art. zoo gewijzigd met 27 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *Cordes*, *F. van de Poll* en *Broers*; hebbende de heeren *de Geer van Oudegein*, *Harmsen* en *P. van de Poll* de vergadering verlaten.

De zitting wordt opgeheven, en verdaagd tot Dingsdag den 16 December aanstaande te 11 ure.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Zitting van 11 December.

Tegenwoordig zijn 25 leden. Afwezig de heeren Mr. *W. M. J. van Dielen*, Jhr. Mr *H. A. M. v. Asch v. Wijck*, en *E. C. U. v. Doorn*.

De Burgemeester geeft berigt van de toezending van den gewijzigden begrooting-staat aan gedep. Staten, tevens dat het ... van ... niet met ƒ 2000 maar met ƒ 3000 is kunnen vermeerderd worden. — Ook de begrooting der schutterij is verzonden.

De geloofsbrieven van den heer Mr. *C. L. de Vos* ingekomen zijnde, wordt het onderzoek van deze stukken aan eene Commissie opgedragen, uit de heeren Mr. *J. G. J.* baron *v. Ittersum*, Mr. *J. F.* baron *v. Reede v. Oudtshoorn*, *H. A. Beke*, Mr. *W. R. Boer* en *P. C. Voswinkel Dorselen* bestaande.

Na eene kleine pauze brengt gemelde Commissie rapport uit, bij monde van den heer Mr. *W. R. Boer*, strekkende, tot toelating van den heer Mr. *C. L. Vos*, te concluderen, aangezien de geloofsbrieven in orde waren bevonden.

De Burgemeester doet mededeeling van de ontvangst eener missive van den Minister van binnenlandsche zaken, bedenkingen behelzende, betreffende de wijze van invordering der grondbelasting, en terzake uitnodiging, om het concept-raadsbesluit dienaangaande te wijzigen. — Dienovereenkomstig stellen Burgemeester en Wethouderen een veranderd concept-besluit aan den Raad voor. — Het vroegere concept-besluit verwees naar de artt. 263 en 260 der gemeente wet, hetgeen den Minister niet genoegzaam voorkwam, weshalve Zijn Exc. wenschte dat verwezen werd naar de artt. 258—263. — Die wijziging hebben Burgemeester en Wethouderen in het nieuwe concept-besluit opgenomen.

De heer Mr. *P. Verloren v. Themaat* spreekt in den zin van het gevoelen des Ministers, en is van oordeel, dat, wanneer art. 261 in het concept-besluit niet wordt opgenomen, er bezwaar bestaat, om bij weigering van betaling, de voldoening der opcenten bij dwangbevel te vervolgen.

De heer Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* meent, dat de thans ter bijvoeging voorgestelde artt. der gemeente wet niet toepasselijk zijn op de invordering der stedelijke opcenten op 's Rijks directe belastingen. — Dit door den heer *Verloren* wederlegd zijnde, wordt het voorstel van Burgem. en Weth. met 23 tegen 1 stem aangenomen; tegen de heer Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel*.

De heer Mr. *J. Ackersdijck* meent de vergadering te moeten herinneren, dat er nog betreffende de begrooting een punt ter behandeling is overgebleven. De commissie, met het onderzoek der begrooting belast, heeft in haar rapport den wensch te kennen gegeven, dat in het vervolg bij de begrooting, de memorie van toelichting mogt worden gedrukt, en dat diezelfde memorie dan ook ter kennisse van het publiek mogt worden gebragt. Wanneer wij nu niet dienaangaande besluiten, zegt Spr., zullen wij later daarop moeten terugkomen, daarbij zal het wel niet noodig zijn, om hier op aan te dringen; de cijfers toch zijn niet genoegzaam; de toelichting, de uitlegging behoort er bij. Ook in andere steden is het doelmatige er van overwogen, en is er eveneens toe besloten. Wanneer men de Raad in aanmerking neemt, dat zijne leden geen presentiegeld genieten, dan zal er wel geen bezwaar ingebragt worden, die stukken te laten drukken, welke de leden noodig hebben. — Dit laatste voegt Spr. er bij, om de bedenking, dat daardoor meerdere kosten mogten worden gevorderd, voorshands weg te nemen.

De heer Mr. *N. P. J. Kien* zegt, dat de commissie wel den wensch heeft te kennen gegeven, doch geen bepaald voorstel heeft gedaan. Volgens art. 203 der gemeente wet moet door Burgem. en Weth. aan den Raad jaarlijks de begrooting worden aangeboden, met de bescheiden en de toelichtende memorie. De Raad kan dan beslissen een en ander te doen drukken, doch daartoe behoeft geen vaste regel te worden aangenomen. Er zouden omstandigheden kunnen zijn, waarin een afschrift van een of ander genoegzaam ware. De Raad zal altijd hierover kunnen beslissen, wanneer er eene begrooting en memorie wordt ingediend, wanneer de zaak van zelve ter tafel zal worden gebragt. — Spr. acht het wenschelijk, dat de leden zich er nog eens over beraden, want in de wet wordt gezegd de be-

[illegible] publiek verkrijgbaar te stellen, maar niet de toelichtende memorie. De begrooting moet [illegible] worden [illegible], doch omtrent de memorie [illegible] noodig [illegible] aangegeven [illegible]. [illegible] zich niet voorstellen, dat [illegible] opleveren. [illegible] in het [illegible] van de [illegible] niet [illegible] der tijdige mededeeling van die [illegible], om er over te [illegible] toelichting? Kan het publiek [illegible] zonder toelichting? [illegible] Spreker, waarom [illegible] dan nu niet even goed [illegible] later? [illegible] niet goed dat Burgemeester en Wethouders [illegible] reeds weten, dat de memorie zal gedrukt worden, wanneer er weder eene begrooting zal voorkomen [illegible]? Ook [illegible] het [illegible] is [illegible] niet twijfelachtig [illegible] het voorstel te doen, en hij gevoelt zich [illegible] genoopt [illegible].

[illegible] omvraag gebragt, of het stuk thans in behandeling zal worden genomen, wordt tot de dadelijke behandeling besloten met 13 tegen 12 stemmen. Tegen de heeren mr. *J. C. Voorduin*, dr. *A. Vrolik*, mr. *W. J. Both Hendriksen*, *C. J. v. Veersen*, mr. *J. Hinlópen*, mr. *N. P. J. Kien*, mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*, mr. *J. G. J. baron v. Ittersum*, mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel*, mr. *J. H. C. v. Hengst*, mr. *P. Verloren v. Themaat* en mr. *J. J. Nahuys*.

De heer mr. *J. C. Voorduin* vraagt, of er ook de staten en tabellen onder begrepen worden, waarop in de toelichtende memorie herhaaldelijk gewezen wordt, en die daarmede een onafscheidelijk geheel uitmaken; zonder welke de memorie van toelichting veelal evenmin verstaanbaar is, als de begrooting zonder memorie van toelichting. En dan vereischt het schier een boekdeel.

De heer mr. *W. R. Boer* ondersteunt het voorstel van den heer *Ackersdijck*. Indien het ook, zegt Spreker, mogelijk niet door de juiste bewoordingen van art. 203 der gemeente-wet wordt uitgedrukt, dat de memorie van toelichting er ook bij behoorde gedrukt te worden, zoo is dit toch zeer zeker in den [illegible] om, voor [illegible] mogelijke publiciteit te bevorderen. Spreker vraagt daarom, wat is de *publiciteit* eener begrooting, wanneer hare verschillende posten ons niet duidelijk worden gemaakt, door eene memorie van toelichting? Minder zouden, volgens Spreker, alle mogelijke bescheiden daartoe te brengen zijn, maar zeer zeker wel de onmiddellijke toelichting tot de cijfers, zonder welke er geene publiciteit bestaat. De begrooting en de toelichtende memorie is één geheel.

De heer mr. *J. Ackersdijck* wijst naar het voorbeeld bij de Provinciale Staten. Daar is er niet de minste twijfel voor geweest, want men heeft daar terstond de begr. *met* de memorie van toelichting doen drukken. — Ook de zwarigheid of alle tabellen er bij behooren gedrukt te worden bestaat niet; de memorie van toelichting is dat stuk 't welk Burgemeester en Wethouders voldoende achten om de begrooting te kunnen begrijpen.

De heer mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* vindt, dat de bescheiden noodzakelijk bij de memorie moeten zijn. Die het eerst de begrooting in handen krijgt, en dan genoegzame inlichtingen wil, zal dan noodzakelijk alle bescheiden behoeven.

De heer *H. A. Bake* meent, dat, wanneer het publiek eenige bescheiden vraagt, men die dan bepaald zal moeten geven, niet alleen zou dus de memorie, maar ook datgene moeten gedrukt worden, wat daarbij behoort, hetgeen, volgens Spreker, eenig bezwaar oplevert.

In omvraag, of het wenschelijk wordt geacht de memorie voortaan bij de begrooting te drukken, wordt die vraag met 23 tegen 2 stemmen toestemmend aangenomen. Tegen de heeren mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* en mr. *J. C. Voorduin*.

Aan de orde is thans de behandeling van het rapport der Commissie betreffende de schoeijing bij de Korsteeg. — De Commissie stelt voor Burgemeester en Wethouders op te dragen, genoemde schoeijing volgens het gemaakte bestek te laten aanbesteden.

In omvraag wordt het voorstel der Commissie met algemeene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de beraadslaging over het tarief voor de, naar aanleiding van art. 10 van de in[illegible] [illegible] der Secretarie [illegible] stukken [illegible] secretarie. [illegible] Artikel [illegible] iedere bladzijde van 28 regels, elk minstens van 12 lettergrepen 20 cts. [illegible] [illegible], tabellen [illegible] bladzijde [illegible] de bepaling van het getal lettergrepen niet onderworpen.

[illegible] amendement [illegible] 20 [illegible] te verminderen tot 10 cts. [illegible] een schrijver [illegible] den prijs doen: ook is het de Secretaris niet, die het in rekening brengt.

De heer mr. *P. Verloren van Themaat* vraagt: of daaronder het papier in rekening is gebragt.

De Voorzitter gelooft dit [illegible].

De heer mr. *J. C. Voorduin* zegt, als lid der Commissie, dat men verschillende tarieven van kantongeregten [illegible], [illegible] [illegible] 15 cts. de bladzijde; [illegible] [illegible] Commissie [illegible] ging dus redelijk was. De Secretaris echter moet van die afschriften niet profiteren; hij betaalt slechts wat hij er voor ontvangt, en dan scheen 20 cts. per bladzijde, om iets ordentlijk, door een vertrouwd persoon, geschreven te hebben, niet te veel.

Het schijnt den heer mr. *Ackersdijck* toe, dat men van een geheel valsch grondpunt is uitgegaan, men heeft geregtskosten tot voorbeeld genomen; elk weet toch wat geregtskosten zijn, hoe verschrikkelijk hoog die worden berekend. De stukken ter secretarie behooren voor elk verkrijgbaar te zijn; mogt daardoor eenige weinige schade veroorzaakt worden, dan moet de gemeente, die er voordeel bij heeft, dat zij van alle stukken afschriften bekomen kan, die schade dragen. Spreker wenscht dus, dat men zich liever kleine opofferingen getrooste, dan dat men het bezwaar behoude. Wanneer er buitengewoon schrijfwerk is, en de schrijvers bekomen daarvoor 10 cts. per bladzijde, zullen wij dan zoo klein zijn nog het blad papier te berekenen? Wel nu wij men dat, leg er dan nog 1 ct. bij, want men moet niet meer dan de kosten in rekening brengen. — De sprekers heeft gezegd »elk kan afschriften nemen," vraagt men dus te veel, dan zal hij die afschriften wil, zijn klerk medebrengen, of het zelf doen.

De heer mr. *N. P. J. Kien* vindt het eene nietige geldkwestie. De prijs van 20 ct. komt Zijn Edl. Achtb. niet te hoog voor. Men kan dit werk niet te huis doen, maar het moet op de Secretarie geschieden door vertrouwde personen. De ambtenaren verdienen weinig, en het is daarom niet van dat overwigtig belang, om hen daaruit niet eenige voordeelen te doen toekomen.

Den heer mr. *P. Verloren* komt het voor: dat, als men den prijs al te laag stelt, het den Secretaris moeijelijk kan gemaakt worden. Iemand kan belang stellen in eene complete verzameling van alle stukken der Secretarie, en wordt hiertoe door den lagen prijs van schrijfloon aangemoedigd. Spreker stelt daarom een sub-amendement voor om den prijs te bepalen op 15 ct. per bladzijde.

De heer Mr. *A. J. v. Beeck Calkoen* acht het beter de redactie van de Commissie te behouden, het zou anders den schijn hebben of de Secretaris er voordeelen van had. Spr. gelooft met den heer *Verloren* dat de lage prijs ook aanleiding zou kunnen geven, dat men gansche stapels liet afschrijven.

De heer Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* wenscht, dat men den prijs vast bepale, en ze niet facultatief tot aan zeker maximum stelle.

De heer Mr. *Ackersdijck* kan zich niet vereenigen met het gezegde door de heeren *Verloren* en *v. Beeck Calkoen*. Men zegt, zegt Spr., er mogt zich eens een belangstellende opdoen, die een volumineus afschrift wenscht voor een historiesch boek. Men zou dien man 100 bladzijden voor *f* 10 doen bekomen, waarvoor hij anders *f* 20 moest geven, in welk laatste geval hij de afschriften, als te kostbaar, niet zou nemen. Nu zegt men, »als wij dien man *f* 20 laten betalen, dan zal hij het wel niet doen, dus, laat ons hem tegenwerken!" Men heeft meer te vreezen, dat er geen gebruik van dat schrijven zal worden gemaakt, dan te veel. De belangstelling is reeds zoo weinig, dat men die gerustelijk kan aanmoedigen.

In omvraag wordt het amendement van den heer *Ackersdijck* met 12 tegen 13 stemmen verworpen. Tegen stemden de heeren Dr. *S. Karsten*, *C. J. v. Veersen*, Mr. *J. Hinlópen*, Mr. *N. P. J. Kien*, Mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*, Mr. *J. G. J. baron van Ittersum*, Mr. *J. P. baron v. Reede v. Oudtshoorn*, Mr. *J. H. C. v. Hengst*, Mr. *P. Verloren v. Themaat*, Mr. *J. J. Nahuys*, Mr. *P. C. Walland*, Jhr. Mr. *W. Boech v. Drakestein* en Mr. *J. C. Voorduin*.

Het amendement van den heer *Verloren* wordt met 22 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *C. J. van Veersen*, mr. *P. C. Walland* en mr. *J. C. Voorduin*.

Art. 2. Ingeval van verschil, zal het Collegie van dagelijksch bestuur het bedrag van het verschuldigde vaststellen.

Aangenomen met algemeene stemmen.

Art. 3. Voor zoo verre naar aanleiding van art. 175 en 203 der wet sommige stukken, in druk verkrijgbaar zullen worden gesteld, zullen dezelve ter secretarie worden uitgegeven tegen den prijs door het dagelijksch bestuur te bepalen.

De heer mr. *J. Ackersdijck* vindt ten opzigte gedrukte stukken een voorbeeld bij de algemeene regering, waar het vel op 2 ct. wordt gerekend, en stelt dus als amendement voor »voor gedrukte stukken van 1 vel, of minder, 2 cts." Die prijs is wel laag, doch voldoet aan het oogmerk; want die stukken worden toch voor den Raad gedrukt.

De heer mr. *J. G. J.* baron *van Ittersum* vraagt, of men onder die gedrukte stukken, die verkrijgbaar zouden gesteld worden, nu ook zoude kunnen verstaan de memorie van toelichting bij de begrooting? Hij meende, dat wel zoo straks beslist was geworden, dat die memorie van toelichting zoude gedrukt worden, maar alleen ten gerieve der raadsleden; — en dat de raad het punt nog niet beslist had, dat óók die memorie van toelichting voor het publiek verkrijgbaar zoude gesteld worden.

De Burgemeester stelt zich voor, dat hier slechts sprake is van die gedrukte stukken, die verkrijgbaar zullen worden gesteld. — Zijn Ed. Achtb. meent, dat men hier niet tot maatstaf mag nemen den prijs der gedrukte stukken door de landsdrukkerij, die naar alle kanten worden verzonden. Van de stukken dezer gemeente is geen debiet, daarvan worden niet meer dan een 10 of 12tal ex. verkocht. Ook kunnen het Staten zijn, waarvoor het moeijelijk is een prijs te bepalen.

De heer dr. *S. Karsten* is het met den heer *Ackersdijck* eens, dat men de publiciteit moet bevorderen; doch is echter van meening, dat, zoo de stadskas daarvan geen voordeel moet trekken, zij er ook geen nadeel bij behoort te hebben.

De heer mr. *J. Ackersdijck* zegt, dat het stukken zijn, die toch gedrukt worden; of men nu een paar exemplaren meer laat drukken zal wel geen verschil opleveren. Spr. zou zelf huiverig zijn, om zaken, die niet gedrukt behoeven te worden, zoo goedkoop af te leveren; doch deze zijn gedrukt, en alleen in het belang van de publiciteit wenscht spreker dus, dat men lage prijzen behoude.

De heer mr. *C. L. Schüller* vraagt aan de Commissie, waarom deze alleen op artikel 175 en 203 heeft gewezen, daar toch ook in artikel 219 en 229, en misschien nog in anderen over gedrukte stukken wordt gesproken. Spreker stelt dus voor de laatste woorden van het artikel te veranderen: »naar aanleiding van de gemeente-wet."

De Commissie neemt daarin genoegen.

Het voorstel van den heer *Ackersdijck* wordt met 15 tegen 10 stemmen verworpen. Vóór stemden de heeren mr. *W. R. Boer*, *P. C. Voswinkel Dorselen*, mr. *S. J. van Lier*, mr. *C. L. Schuller tot Peursum*, mr. *J. Ackersdijck*, dr. *S. Karsten*, *P. M. Jongeneel*, mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*, *J. C. Schuurman* en mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel*.

Het geheele tarief wordt daarna aangenomen.

De Commissie in wier handen zijn gesteld de bestekken van die leverantien, enz., welke met ultimo December aanstaande expireren, doet verslag bij monde van den heer *P. M. Jongeneel*.

Deze bestekken loopen over het onderhoud der werken van Vreeswijk, Jutphaas en de Nieuwersluis, over de levering van tras, schulpkalk, Lekzand, Zeeuwsch zand, steenkalk en verfwaren. De Commissie heeft deze bestekken met de meeste naauwgezetheid in overweging genomen, en de noodige wijzigingen er in gebragt. Zij dringt met den meesten ernst bij den Raad aan, om deze bestekken in dadelijke overweging te nemen, aangezien de besteding nog dit jaar moet plaats hebben, en er bij uitstel de

noodige publiciteit niet aan gegeven kan worden, welke zij in dezen van het grootste belang beschouwt.

Dit stuk wordt dadelijk in behandeling genomen; de Raad vereenigt zich met de conclusie der Commissie, om namelijk Burgemeester en Wethouders te magtigen, de aanbesteding te doen plaats hebben.

De Commissie in wier handen, naar aanleiding van de aanschrijving van Gedeputeerde *Staten*, de vraag is gesteld, of het wenschelijk geacht kan worden alhier eene kamer van koophandel op te rigten, doet verslag bij monde van den heer mr. *W. R. Boer*.

De Commissie heeft zich vijf vragen ter beantwoording voorgesteld: 1°. Is de oprigting eener kamer van koophandel en fabrieken binnen de stad Utrecht wenschelijk? 2°. Is, bij bevestigde beantwoording dezer vraag, die oprigting wenschelijk *alleen voor deze stad*, of is eene vereeniging met andere gemeenten, naar aanleiding van art. 18 van het Kon. besluit van 9 Nov. 1851, staatsbl. n°. 142, doelmatiger te achten? 3°. Wat is het doelmatigste getal leden voor dergelijke inrigting hier ter plaatse? 4°. Welke som schijnt in het belang dezer zaak uit de gemeente kas aan dergelijke inrigting te moeten worden toegekend? 5°. Wie behooren als kiezers voor de leden van dergelijke kamer in aanmerking te komen, of, hoe groot moet het bedrag van den census zijn, om in deze, volgens art. 9 van het organiek besluit des Konings, als kiezer te kunnen optreden?

De eerste vraag wordt door de Commissie bevestigend beantwoord. Wat de tweede betreft meent de Commissie zich voor het denkbeeld voor eene kamer voor de stad Utrecht alleen te moeten verklaren. Ter beantwoording der derde vraag moet de Commissie zich verklaren voor het getal van 12. Mogt het ontoereikend bevonden worden, dan zal de regering, op voordragt der kamer, tot uitbreiding wel gering, op voordragt der kamer, tot uitbreiding wel niet ongenegen zijn. — De som stelt de Commissie voor op *f* 1200, ter beschikking van de kamer, zoo voor het aanschaffen van wetten, stukken, tarieven, boekwerken, 't staatsblad, voor het drukken van stukken, voor verlichting en verwarming der lokalen van vergadering en voor de bezoldiging van den secretaris. Deze laatste betrekking kwam der Commissie in den tegenwoordigen tijd, bij de nieuwe organisatie, te gewigtig voor, om daaraan niet eene eenigermate evenredige belooning te verbinden. — Op de laatste vraag stelt de Commissie, op de door haar aangegeven gronden voor, den census der patentpligtigen verschillend te regelen, volgens de beide tarieven A en B der Patent wet, in dier voege, dat zij, die in tarief A tot in de 12°. klasse zijn aangeslagen voor eene hoofdsom van *f* 12; in tarief B tot in de 10° klasse voor eene hoofdsom van *f* 13, eindelijk zij, die in de 13° klasse tarief A uitsluitend als winkeliers gepatenteerd zijn en *f* 8 belasting in hoofdsom voldoen als kiesgeregtigden zullen beschouwd worden. Dit stuk wordt ter secretarie nedergelegd.

De Burgemeester doet nog mededeeling, dat in gevolge het voorschrift der gemeente wet de boeken en kas van den ontvanger zijn opgenomen, en dat het proces-verbaal ter inzage voor de leden ter secretarie is nedergelegd.

De zitting wordt gesloten, en verdaagd tot Vrijdag 19 dezer, ten 12 ure des middags.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.